

Bà tôi mất sớm vì lâm trọng bệnh. Cha tôi đi bỏ đi kháng chiến chống Pháp, làm quân báo trung đoàn 18, trong một lần đi điếu tra tình hình đồn Phú Hoà (Lộc Thu, Quảng Bình) bị địch phục kích và hy sinh. Năm đó, tôi mới lên ba tuổi, mẹ tôi đã xin phép ông đi theo người đàn ông khác. Ông nuôi tôi từ đó.

Suốt ngày ông cặm cũi ngoài vườn, nhiều lúc thâm vào đêm. Tôi là niềm an ủi lớn nhất của ông, còn có niềm vui vì ông nuôi là con chim cu gáy. Ông đem con chim này về nuôi qua hai mùa lúa mà nó thu hoạch tốt và cách dạy của ông đến nỗi. Ban mai mất trí nhớ hể rằng nó đã "gù gù" tiếng như nhai đồ gỗ và tiếng như thóc đổ. Nhưng buổi ông đi vắng, tôi bắt thóc gạo cho nó nhai nó chỉ đứng nhìn như có ý chờ đợi và không chịu ăn. Đến lúc ông về nó vờ gáy giòn giã vờ ngủ gật đầu liên tục như chào mừng rồi đứng như ăn uống hết. Nhà có lúc thiếu gạo, nhưng đừng vì thế mà ông bao giờ cũng có bắt thóc, mảy lông hết vắng học để xanh. Ngày mùa ông đi hót thóc rỗng, đãi sạch đất, còn lại như hạt thóc, vàng. Ông bỏ loại chim cu rỗng sành ăn, hạt thóc lép không bao giờ nó nuốt vào.

Ông chăm chim cu có khi quên bữa ăn nhất là vào mùa lúa chín, đứng, vắng nhà hết, chim cu tìm các nơi bay về đây đây, ăn no là chúng liệng vòng rồi sà xuống vườn của ông. Chúng gù nhau tiếng đôi, hoặc đánh nhau vì tranh mất con mái. Ông tôi huấn luyện cho con cu gáy "gọi báo" rồi điếu nghé, tiếng gáy của nó cất lên phân biệt rõ: tiếng gọi chim cái thì thâm trầm, âm thanh như liến nhau như gõ, như mảy tha thiết, tiếng thách thức với tình địch thì cao, khốc tiếng đôi "cúc cù, cúc cù" ra vẻ kiêu kỳ, với ông tôi nó như là vô giá. Có người ở xã bên mua đi 20 thúng thóc nhưng ông "thà chịu mất lòng chứ không đi chim cu". Tôi hiểu không phải ông nuôi cao đồ gì, mà vì con chim đã thành bạn tri kỷ, tri âm với ông, đem lại cho ông cái thú vui hiếm có. Ông sắp xếp cho tôi được học hành và giúp việc trong nhà thành nề nếp. Cho công việc và chim cu thì ông không dạy cho - "Chim trống cá nóc mà cháu!". Người đi có câu: "Cu ăn cu báo cu đi, ca ăn ca với dì hôm mai" đó thôi (ca là gà theo tiếng địa phương quê tôi).

Ông nói với là để khuyên tôi đừng theo chim chóc mà sao hằng việc học hành, chứ ông thì đã nuôi lòng với với con chim cu, đâu phải nuôi nó không có ích.

Mất vinh dự đến với ông cháu tôi, khi tôi học hết cấp I thì cấp trên cho đi học trường thi sinh quân khu theo tiêu chuẩn con liệt sĩ. Khó nói niềm vui lớn như niềm vui của người con trong tình cảm ông cháu tôi. Ông ôm tôi suốt đêm, xoa đầu, sờ lưng, nắm tay tôi, rồi ông bỏ:

- Bình này, cháu học hết cấp, rèn luyện cho kịp bạn bè, nghe nói thi sinh quân là tập tành viết văn lắm đó.

Ông tôi và con cu gáy

Viết bởi Administrator

Thứ hai, 11 Tháng 8 2008 09:19 - Lần cập nhật cuối: Thứ tư, 09 Tháng 6 2010 22:44

- Ông nói gì, cháu đi xa, cháu lo ông buồn thôi. Hay là ông nói với xã mọt tí nông để cháu có thể về nhà. Ý muốn của ông xã cũng ưu tiên mà.

- Đang nghĩ vậy, cháu cứ đi cho mát vong linh cha cháu. Ông còn khỏe, có con cu gáy, có minh chứng là ông không còn thì gì đâu mà buồn đâu...

Hai năm thấm thoắt trôi qua. Mọt đã a bốn thân trọng cùng học trọng với tôi báo tin ông bệnh nặng, tôi được phép về thăm. Tôi nâng cánh cửa tiếp bước vào nhà thấy ông như cây còi không ngửi được góc giường. Bao nhiêu niềm thương dâng lên, tôi nhìn nhìn nhòa nước mắt và run lên vì phút giây quá xúc động, còn vì sợ ông giận. Nhưng không, ông như khỏe ra, ngẩng đầu kỳ vọng nhà rành rở. Rồi ông chỉ cho tôi những ai đã giúp đỡ, chăm sóc ông thời gian qua để mà đi thăm mà cảm ơn. Hồi lâu, tôi mới hỏi về con cu gáy, ông không nói gì, chỉ dăm dăm nhìn ra cửa... Đến bốn tôi gõ cửa nhà, cho biết chuyện kể: "Thưa ông Sa, cùng lập với tôi trọng đây, vì cháu bị quá đáng bắt buộc rồi bị học, mấy lần đến gọi ông đi con khỏe của nó lấy cu gáy, ông không nghe. Ông bảo: "Con cu gáy là của thằng Bình, nó đi bắt rồi, ông nuôi để nay mai nó về là giao phần nó, không thể giao cho ai được". Thưa rồi, tuần sau cu gáy bị ng bị mất vào một đêm mưa. Về chim cu, như cái nết hỏi hoi, như tiếng gáy huyên diệu của nó, ông thì thẩn hốt quanh vườn rồi ra đường, hốt xóm này đến xóm khác, sang các làng bên cạnh như tìm ra, lắng nghe ở đâu có tiếng con chim cu, nhưng vô vọng...". Không hiểu có phải vì thế mà ông buồn rồi phát ốm hay không. Tôi thấy day dứt, ân hận vì sợ thiêu uổng của mình thời gian qua, chỉ chực chờ, chăm sóc ông cùng với sự giúp đỡ của bà con xung quanh, nhưng rồi ông không nói với tôi được nữa...

Tôi cảm lòng, chỉ vượt qua nỗi mất mát chừa tạ ông có để tiếp tục ra đi theo con đường bình nghiệp. Một lần về thăm quê, tôi đến mấy vùng hẻo lánh ông nói, bỗng nhiên thấy có đôi cu gáy đang nhốt ăn như ng hốt còi trên nệm màu xanh. Chúng nó nhìn tôi ngơ ngác, đôi cánh chớp chớp như muồn bay, rồi như muồn , để chỉ một tín hiệu nào đó về con người.

- Không cu gáy gì, ta biết chim muồn tìm về với đất quê ta, với bốn cũ, nhưng ta không muồn chim trong cạnh "chim lồng cá chậu" nữa. Hãy vui với đôi với trời cao, gió lồng, sẵn nguyên bốn năng muôn thuở của loài chim muồn với ngàn xanh cây cỏ, với khí hậu đất trời thoáng đãng... Và trong giây phút hoài niệm thiêng liêng, tôi nghe văng vẳng có tiếng con chim cu ở đâu đó gọi bốn như ngày nào về với ông...

Ông tôi và con cu gáy

Viết bởi Administrator

Thứ hai, 11 Tháng 8 2008 09:19 - Lần cập nhật cuối: Thứ tư, 09 Tháng 6 2010 22:44

Trở về thóc thóc, tôi nhận ra bây giờ tìm được con cu gáy là hiếm. Rồi gần đây bị phá hủy, các hồ làng chim đã bay biến đi tìm đâu đâu, các vườn cây mận lựu lại chừa để sặc mòi gà chúng trở về được. Hơn nữa, nếu có con nào dúi dúi xuýt hiên thì cũng bị các tay súng hời, giàn nã cao su tìm diệt. Thay thế cho những sợi giây đã từng là bến chèo quê. Nếu ông nói tôi mà biết được thóc có như "tan tác chim muông" như bây giờ thì tôi cũng xa xăm kia, chắc ông cũng ngoài ngoài đi sưu tập tìm con cu gáy của mình ngày nào...

Nguyễn Văn Hiệp

Theo thegioitrongta